

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
MÓRICZ PÁL.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Piacz-utcza 40. szám. — Telefon 412.

Nagy-Debreczen . . . Rákosi Viktor Debreczenről.

Hivatásunk és jövőnk.

Debreczen, május 19.

Érdekes és kedves meglepetést hozott a debreczenieknek a Budapesti Hírlap mai száma.

Debreczennel foglalkozik az ujság első cikkelye. Az irány cikk helyét Rákosi Viktor írása tölti be. Ez a zseniális mester írónk nagy lelkével a jövőbe tekint bele. Nagy szeretetével az ország második fővárosát látja és helyezi el Debreczenben.

A debreczeni egyetem mellett bont zászlót ez a cikk, melynek szeretettel, gyönyörű elismerésekkel telített soraiért csakis hálával adózhatunk Rákosi Viktornak, ki a sokaktól félreismert, a sajtóban is méltánytalanul hánytorgatott Debreczert a legjobb világításban igyekszik az ország előtt bemutatni. Hisszük, hogy e gyönyörű cikkel sok barátot szerez Rákosi Debreczennek. Mivel iapunk tere nem engedi, hogy egész terjedelmében közre adhassuk ezt a csillogó kedves, szép írást, néhány érdekesebb,

jellemzőbb részletet mégis ideiktatunk belőle, bárha abban sok gyakorlatilag meg nem valósítható eszme, eszményi törekvés is odavan vetve. Ezek azonban csak részlet dolgok.

A debreceni egyetemről akarok írni. Nem kortes-cikket, melyben bebonyomtam, hogy a harmadik egyetemet csak Debreczen kaphatja meg. Sőt ezt nem is állítom. A városok nemes versengésében azonban Debreczen oly impozáns anyagi és erkölcsi erővel lép föl, mely döntő tényező kell hogy legyen. — E pillanatban azonban erre nem fektetek súlyt. Nem akarom összehasonlítás tárgyává tenni, hogy milyen áldozatokra hajlandók a városok, csak-hogy az egyetemet megkaphassák, ellenben be akarom bizonyítani, hogy Debreczen abban a helyzetben van, hogy ezt a befektetést a nemzeti kulturának dús gazdag kamatokkal fizetheti vissza, sokkal inkább, mint bármely más városa az országnak.

Debreczen dús gazdag város. Ha a Hortobágy hasznosításának kérdését okosan megoldja, milliók állnak rendelkezésére. E pénz elegendő arra, hogy vele bármily nagyszabású városépítési tervet végre lehessen hajtani. — Lakosságában, bár a modern élet már itt is sokat pusztított, van bizonyos őserő, szívósság, szorgalom, takarékoság, higgadság és józan egyszertűség, melyet a város egész jövő fejlődésének alapjául lehetne venni. Debreczen az utóbbi években erős haladásnak indult. Lakosainak száma megközelíti a száz ezret s céltudatos munkával, bölcs vezetéssel, száz esztendőre megállapított programmal ott

lehetne megteremteni Magyarország második fővárosát.

De lehet egy minden ízében modern és magyar egyetemi várost teremteni és azt oly mértékben fejleszteni, hogy hatását az egész országra éreztethesse és erre szemeltem én ki Debreczent. E város már századok előtt kulturhely volt, mely élénk összeköttetést tartott fönn külföldi tudományos központokkal s az importált kincseket a nemzet számára földolgozta, még pedig a maga erejéből, a többség által inkább sanyargatva, mint támogatva. A magyar református világ hagyományos szeretettel viseltetik e város iránt, mely nagy kiterjedésű vidéknek jóformán már ma is fővárosa, hova tanulni, szórakozni, bevásárolni járnak.

Mi volna az a főntebb említett száz esztendőre szóló program? Hogy ezt megállapíthassuk, sok okos embernek kellene összedugnia a fejét és a szívét is, mert az ilyen dolog sikeréhez szeretet az ügy iránt, de hit is a nemzet jövőjében.

Most készül Debreczen a vízvezetékét megcsinálni. Nemsokára rákerül a sor a csatornázásra. (Egyetlen hiánya, majdnem szerencsétlensége a városnak, hogy nincs folyóvíze.) Ha ezzel a kettővel készen lesznek, jön a küzdelem a por ellen, a város és környékének befásítása, vagyis az ugynevezett Nagyerdő kiterjesztése. Egy nagyszabású szabályozási tervet kell csinálni s minden legkisebb építkezésnél ehhez alkalmazkodni. Talán meg lehetne tenni azt is, hogy a város közepén bizonyos zónán belül, csak egy bizonyos megállapított stílusban legyen szabad építeni s

Régi urak, régi cigányok.

Öreg Dajna-Balog Bandi másfajta Magyarországra emlékezett vissza, mint a minő a mai színtelen Magyarország. Öreg Dajna-Balog Bandi másfajta magyar uraknak ápolgatta az emléket. Jó urai még Almássy Pál, Csernovits Péter, Puky Miklós, Recsky Bandi, az Ibrányi, Dobozy, Komáromy, Kállay és a többi ilyen nemes urak voltak. Ezekről az uraktól a debreceni nagyvásár napjain, az ugynevezett szabadságkor többet kerestek a cigányok, mint ma egész esztendőben. Öreg Dajna-Balog Bandi — ilyenkor — tele tüdőből, tele érzéssel fújta a havasi kürtöt. Azok a régi híres nemes urak az asztalra könyökölve hallgatták. Ejj, de megkopott ez a vén cigány. Midőn megismertem, valamelyik kis bandában dirmögötte, dörmögötte a nagybögöt.

Dobozy Károly nagyságos urra ugyan ki emlékezik ma? . . . Pedig nem utolsó magyar ur volt. Bolondulásig szerette a cigánymuzsikát. Született cigányprimás sem hegedült nálánál tüzesebben, holott még az apja, a vitézlő huszárobester nagy Napoleon ellen vezérelte huszárait és midőn meghalt: három falut hagyott fiára, Károly nagyságos urra. Öreg Dajna-Balog Bandi félszázad multával sem felejtette ezt a három falut.

— Vajda, Nyüved, Belbárhida, ezek voltak a Dobozy nagyságos ur falvai.

Manapság, mikor nyugatra utazgatnak a keleti fiúk: magyar nemzetünknek, földünknek ócsárlásával akarják kiérdemelni az ércszobrot. . . Dobozy Károly, a művészlelkű földesur másként iparkodott fölgerjeszteni a Nyugat figyelmét; igaz, hogy rég besüppedt jeltelen sírja! . . . Cigányprimásnak csapott föl és hogy idegen országokban is megismerjék a magyar zenét, nagy költséggel és fizetéssel Nyugatra vitte a füstös fiukat, néhai öreg Boka Károly zenekarát. 1845-ben indultak utnak. Öreg Dajna-Balog Bandi még akkor siheder volt és a flüglhornit fújta a bandában.

— Bécs, Prága, Múnken, Drezda, Berlin, Hamburg, Amszterdam, Hága, Páris! Csak a nagyobb városokat említve, mindenhol óriás erkölcsi sikereket aratott a Dobozy nagyságos ur bandája. No de, el is hegedülték mind a három falut.

Berlinben a királyi udvarhoz is meghívták a magyar muzsikásokat. A szász király is éppen Potszdamban vendégeskedett. Tetszett a magyar muzsika mind a két királynak, de mégis leginkább a Rákóczi-nótát huzatták. Ez az édesbús nóta tetszett meg legjobban a burkus királynak. Ez után a nóta után az áldomást sem engedte el. Pókhálós palackokkal rakatta tele a kerti asztalt, mert kint a kertben, a lombosfák alatt bandáztak.

— A cigány nemzet már olyan, — mondotta a vén Dajna — ha bor van előtte, nem várja a kínálást! Már pedig a burkosok királya tüzes, nemes régi borral cselekedte az áldomást.

Nosza, neki is láttak a cigányok. A százesztendős rajnai bort vizespohárból nyakalták, nevette is a burkus király; mert hogy ő felségéék csak gyűszűhegyelték a bort. Kérdezte is a király: — Herr von Dobozy! Hát mindig így isznak a magyarok?

De már ekkor Dobozy nagyságos ur is megijedt. Bölcsen tudta, micsoda „lármás nemzetség a cigány, ha iszik „szólt a fiuknak:

— Fiuk! Az istenért, ne igyatok! Koncert után az én vendégeim lesztek.

Ekként is történt. Midőn a királyoktól elbucsuztak, a berlini „Nagyfogadóban“ pezsgőt dütögetett a brugó-hordozó Tutu cigány is.

— Pelbárhida, Nyüved, Vajda ekként hegedültettek el.

Ez meg Franciaországban, 'Aj-fürdőben történt.

Egy kövér francia ur magyar nyelven, az édes hazai nyelven szólította meg a bandát. Kiderült, hogy ez a jókedvű, kövér francia ember borkereskedő volt. Már abban az időben eljárt a magyar földre bort vásárolni. Akkor még becsületesebb híru volt a magyar bor.

Ez a vidám francia ur az egész bandát vendégségbe hívta. Kosárszámra fegyasztották az igazi francia pezsgőt; de így mondta öreg Dajna-Balog Bandi;

— Inkább izlett volna nekem savanyuvízzel egy kis debreceni Sesta-kerti vinkó! . . . Mindamellett, ugymond, az asztal alatt több volt a francia, mint a cigány . . .

Ma nyílik meg

A Bocskay kerti Vigadó. Cigányzene. Kőbányai és Pilseni sörök. Bocskay kerti borok, valamint kitünő magyar konyháról gondoskodik Schvarcz vendéglős. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepélyes megnyitás Vasárnap.

ebben is kifejezésre jutna Debrecen karaktere? Ezt tette naggyá a kicsi Nürnberget s a még kisebb Róthenburgot, mely stilizált német városoknak csodájára jár a világ. Budapesten, a ki a kávéházak és pálinkamérések ügyét rendezni akarná, darázs-fészékbe nyulna. Debrecenben még ez sem késő. Mind a kettőre nézve kimondandó a numerusz klazusz, a pálinkamérésekre még az is, hogy szombat estétől kezdve hétfő reggel hat óráig zárva legyenek. Debrecennek kellene megmutatni, hogyan kell a vasárnapot angolosan megünnepelni. Egy egyetemi városban, ahol sok ezer diák lakik, nem engedhető meg a korcsmák elhatalmasodása stb.

A Nagyerdőn lehetne építeni egy nyitott görög színpadot, ahol a diákok játszanának, ahogy az angol egyetemek tanulói teszik. E színház mellé lehetne emelni céllövő-iskolát a nagyobb diákok számára, föl lehetne ujtani a régi tógás diákviseletet. Ez nem olyan üres külsőség, mint ahogy a hipermodern emberek gondolják, akik állandóan szánozkodni szoktak a mások eszméin. Mindenbe, ami debreceni, bizonyos speciális magyar izt, erőt és önértet vigyünk bele. Bárhol az életben megjelenik egy ilyen fiatalember, rögtön ráösmérünk, hogy ez Debrecenben nevelkedett.

Ilyenképpen berendezett városban lehet tanulni, lehet tanítani és lehet az ifjúságot nevelni. Egy ilyen egyetemi városban bele lehet adni a magyar karakterbe azt a célt, amely élessé és keménnyé teszi. Budapesten az ifjú a ragyogó élet ezer csábjának van kitéve. Itt minden szórakozásról és nem tanulásról sutog a fülébe. Itt minden a könnyű megélhetés vágyát kelti föl keblében. Debrecenben nem látunk hivalkodó gazdagságot, de nem látunk olyan nyomorúságot sem, mint Budapesten. De igenis látunk Debrecenben kékbe öltözködött gazdálkodót, aki a kis lajbija zsebéből kifizeti azt a pesti urat, aki automobilon robog végig az Andrassy-uton. Addig próbáljuk megcsinálni ezt a debreceni magyar kulturpolitikát, amíg a Piac-utcán ilyen férfiak léptei forognak végig, mert a rohanó élet már kikezdte ezeket a becses rétegeket is, maholnap az igazi magyar embereket csak Herman Ottó és Eötvös Károly könyvében találjuk, amely könyvek lapozgatásakor nem az olvasó gyönyörűségét érezzük, hanem a történetíró melankóliáját, aki egy elpusztult nemzet sirjait bonthatja.

Oh atyámfiak, ne mondjátok én nekem,

A kövér francia borkereskedő pedig bevallotta:

— Van! Hát van minálunk is jó bor! Hanem a Szeremley Sándor ur jankai pincéjében.

Párisban egy cigányt is eltemettek. Klarinétás Boka Lajos ott halt el az idegenben. Párisi nagy temetőbe szép hegedűszóval temették el. Nem került teljesen idegen mellé. A szomszéd sirban Fios Sándor nevezetű párisi magyar táncmester aludta az igazak álmát.

1846-ban különösen a magyar gárdistákkal barátkozott a nagyságos Dobozy ur Boka Károly bandája. Kitűnő, dérek magyar nemes urak voltak a gárdisták. Öreg Dajna-Balog Bandi holtiglan nem felejtette el Balásházy Misa gárdistatiszt urat.

1848-ban meg ugyancsak a Boka Károly bandája volt a miniszteri banda. Kecsky Bandi Budapestre is fölvitte ezt a bandát s a Fehér hajó-ban hajnalig-hajnalig hangzott a muzsika. Maja mikor Kossuthék Debreczenbe kerültek, mind Kossuth Lajosnak, mind a tábornokoknak többször játszott az öreg Boka Károly bandája. Ekkor már nem Dobozy nagyságos ur volt a direktor.

Mikor pedig én megismertem, többé nem zengedezte az ezüstsavú havasi kürtöt Dajna Balog Bandi. Ereszkedett huros, nagy brugót dirmöggetett, dörmöggetett az öreg cigány, mert besüppedt a régi urak, régi cigányok sirja. Kikoptunk, örökre kikoptunk a régi jó, a régi büszke és daliás magyar világból.

Szabad Hajdu.

hogy csalóka kép ez, amit itt rajzoltam s hogy azt csak a hortobágyi pusztá déli bájja mutogatja nekem. Gondolkozzatok rajta, foglalkozzatok vele, fűzzétek tovább, hadd terjedjen az eszme annak a néma, ismeretlen magyar nemzetnek a körében, mely nem kiabál a fórumon, melyről nem irnak az ujságok, mely nem tiporja és zsarolja ezt a földet, hanem mindennapi csöndes munkájának hulló verejtékével megszenteli.

Politikai hírek.

Budapest, május 19.

Bilinszki pénzügyi terve.

Bécsből táviratozzák nekünk: A Fremdenblatt írja: A Neue Freie Presse a parlamenti plenáris üléseknek pünkösöd utánra való halasztásában annak jelét látja, hogy Bilinszki pénzügyminiszter pénzügyi terve végleg elbukott. Ez a felfogás nem helyes. A lap rámutat azután a javaslat törvényerőre való emlékedésének szükségességére és azt mondja, hogy éppen az autonomista pártok, amelyek a történelmi koronatarományok önkormányzati testületeinek erős és korlátlan működésére helyezik a legnagyobb súlyt, vannak legjobban abban érdekelve, hogy a tartományi pénzügyek megóvassanak az összeomlástól. Akik ellenzik a sörnek az állam által való megdrágítását, figyelmen kívül hagyják, hogy a tartománygyűlések a jelen pénzügyi terv bukása esetén a maguk hatáskörében felemelnék a tartományi söradót, ami szintén megdrágítaná a sört. Kérdés, vajon a birodalmi sörfogyasztókön és sörtermelőkön, akiknek érdekében a pénzügyi terv ellen küzdenek, ily lényegesen segítve volna-e. A lap így zárja cikkét: A pénzügyi terv husvét után éppen olyan elengedhetlen feladat lesz, mint most. Egyes pénzügyi technikai részletkérdésekről a kormány akkor majd épp oly készséggel lesz hajlandó tárgyalni, mint most. De a pénzügyi szükségességek, amelyeket a pénzügyi terv magában egyesít, akkor talán még parancsolóbban fogják kielégítésüket követelni és okvetlenül kielégítést is kell nyerniök.

A függetlenségi többség.

A néppárt hivatalos lapja, az alkotmány ma bécsi levelet közöl, mely szerint bécsi előkelő helyen így ismerik a magyar pártok számarányait:

függetlenségi párt	224
alkotmánypárt	93
néppárt	33
balpárt	10
ujpárt	2
demokrata	4
szociáldemokrata	1
nemzetiségi	23
pártonkívüli hatvanhetes	5
pártonkívüli 48-as	17
üres kerület	1
horvátok	10

Tehát a függetlenségi pártnak még három mandátumra volna szüksége, hogy egy szónyi abszolút többsége legyen.

Rauch báró Bécsben.

Rauch Pál báró horvát bán ma reggel titkára, Krenics Iván dr. kíséretében Bécsbe utazott. A bán a holnapi nap folyamán különkihallgatáson jelenik meg a királynál. Bécsből Budapestre tér vissza, ahonnan egy nap tartózkodás után haza utazik Zágrábba.

A kataszteri kiigazítások költségei.

Az új földadótörvény szerint a földadókataszter átvizsgálásának költségeit az állam viseli. Minthogy e költségek fedezéséről az 1099. évi állami költségvetésben gondoskodás nem történt, a minisztertanács a „Budapesti Tudósító” értesülése szerint kimondotta, hogy a kataszteri kiigazítás körül ez évben fölmerülő kiadások az 1909. évi zárószámadásban a pénzügyi tárca által előirányzat nélküli kiadás-ként lesznek elszámolandók.

Művészi kabaré a színházban

Nyáray Antal Debreczenben.

Debreczeni vásár.

Debreczen, május 19.

A debreczeni gyermeknapok mulatságainak kimagasló fénypontja lesz az a kabaré előadás mely 21-én este lesz a színházban. Ez alkalommal Debreczenbe jön a legnagyobb magyar énekes komikus Nyáray Antal, valamint a Nagy Endre kabaréjának két legkiválóbb primadonnája Széchy Magda és Keleti Juliska. Rózsa Lajos az ország legkiválóbb baritonistáján kívül részt vesz a műsorban Várady Elza, Kökényi Ilona, továbbá Papp Jancsi, Kulinyi Ferencz, Kóváry Gyula, mind-megannyi elsőrangú kabaré-művész. A karmesterük a hírneves Hetényi Heidelberg Albert lesz, a magyar-kabaré-stílus megalapítója a zenében.

A kabaré műsora szigorúan családias lesz s az operett előadások színvonalán nem terjeszkedik túl. Jegyek a mai naptól kezdve máj kiválthatók Letzter József műtermében (Piacz-utca 44.)

A debreczeni vásárnak a Széchenyi-utca végén szenzációs látványosságai lesznek. A Magyar Aszfalt Társaság 10 méternyi körterületen kiaszfalozza a területet s itt karikakorcsolyázás lesz olcsó használati díj mellett. Hat fonatos sátoron kívül lesz vendéglő, kávéház, cukrázda stb.

Lesz díjverseny póznamászásból, mozgórudon menésből, nyújtó tornából, gyűrűhintából, bakk- és hosszúsági úgrásból stb.

A mulatságok iránt igen nagy az érdeklődés s bizonyos, hogy a szezon legkiválóbb sikeres tavaszi mulatságai a gyermeknapok ünnepei lesznek.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Salvo-Lipócent

Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Budafokpart 8.

Mit tárgyal a közgyűlés.

Debreczen, május 19.

Kovács József kibocsátotta a 27-iki közgyűlés tárgysorozatát, melyen a következő ügyek szerepelnek: 1. Polgármesteri jelentés 1909. év március és április hónapjairól. 2. Honvédelmi Miniszter leirata a honvédségi Ludovika Akadémiában megüresedett két városi alapítványi hely betöltése tárgyában. 3. Vallás- és közoktatásügyi Miniszter leirata a közművelődési ház létesítése ügyében. 4. Csanád vármegye átírata a törvényhatósági kórházak alkalmazottainak a törvényhatósági tisztviselők közé sorozása tárgyában a Belügyminiszter urhoz intézett felirata támogatása iránt. 5. A törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei értekeztetének átírata, a törvényhatósági joggal bíró városok közigazgatására külön önálló törvény alkotása tárgyában az országgyűlés képviselőházához és a Belügyminiszter urhoz intézett felirata támogatása iránt. 6. A tiszántúli ref. egyházkerület Püspökének megkeresése a filozófiai fakultáson a német-nyelv előadására felállítandó tanszék költségeihez ideiglenes hozzájárulás tárgyában. 7. A tiszántúli ref. egyház Püspökének megkeresése az Andaházy-Szilágyi intézetnél lemondás folytán megüresedett gondnoki állás betöltése tárgyában. 8. A hajdosámsóni ref. egyháztanács kérvénye két új iskola felépítéséhez tégla adományozás iránt. 9. Mártonfalva község kérelme egy tanyai iskolának a

Guthon való felépítése iránti tárgyában. — 10. A siketnéma intézeti tanárok egyesületének megkeresése a siketnémák oktatás ügyének állami kezelésbe vétele tárgyában kidolgozott törvényjavaslat pártolása iránt. 11. Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottságának az 1908. év második feléről szóló jelentése. 12. Névszerinti szavazás a „Köselymeder“ elidegenítése felett (első ízben). 13. Névszerinti szavazás a Piac-utca 13. sorszámú házasteleknek megvétele tárgyában (első ízben). 14. Vízmu-felügyelő, egy erdész, egy számvevőségi számtiszt és egy adókövető választása. Ezen választások által esetleg megüresedő állások választás utján betöltése. 15. A házipénztárnak, a házipénztár által kezelt alapoknak, a világítási- és a nyomdavállalatnak 1908. évi zárszámadása. 16. A városi közkórház 1910. évi költségelőirányzata. 17. Főszámvevő jelentése és kimutatása a nagykölcsonból ez ideig folyósított kölcsönrészesletek felhasználásáról és újabb kölcsönrészlet felvétele iránt. 18. A városi takarékpénztár alapszabályai megalkotására vonatkozó javaslat. 19. Tanácsi előterjesztés a villamos ivlámpák kicserélése tárgyában. 20. Ugyanaz a villamos telep berendezésénél előállott késedelmezés miatt a szerződészerű kötbér megállapítása ügyében. 21. Ugyanaz a villamos-telep építésénél és berendezésénél felmerült túlkiadás fedezete ügyében. 22. A második gazdasági ismétlődő iskola felállítására vonatkozó szerződés. 23. A törzs-gyűléshez tartozó jószágok bilyogozási ügye. 24. Tanácsi előterjesztés a Tóth Mária pénzéből kifizetett és a gyámpénztár tartalékából megterített 131 kor. 84 fillér törlése iránt. 25. Dr. Nyiri Ernő és társai indítványa a Homokkert villamos világítása tárgyában. Ohati haszonbérlek kérvénye cselédlakások építésének engedélyezése iránt. 27. A debreczeni izraelita hitközség kérelme legközelebb építendő egyik temploma számára téglá adományozás iránt. 28. Az országos közművelődési tanács megkeresése tagjai sorába belépés iránt. 29. A magyarhoni földtani társulat kérvénye tagjai sorába belépés iránt. 31. Magyar sokszorosító műipari társulat részvénytársaság kérvénye részvényjegyzék iránt. 32. Gyáripárosok kerületi hitel-szövetkezetének megkeresése a szövetkezetbe belépés iránt. 33. Iparos ifjak egyesületének kérelme ideiglenes segély adása iránt. 34. Urkocsik egyletének kérelme bérleti szerződés meghosszabbítás iránt. 35. A debreceni gőzcukorka-gyár kérelme közgyűlési határozat módosítása iránt. 36. Dr. Kovács József és társai felebbezése a városi tanács 4628—1909. sz. azon határozata ellen, mellyel a Homokkert kertségi jellege megszüntetésének bejelentését tudomásul nem vette. — 37. Fülöp András nyugalmazott rendőrbiztos felebbezése nyugdíj ügyében hozott tanácsi határozat ellen. — 38. Szász Sámuel ny. rendőrbiztos hasonló tárgyú felebbezése. 39. Debreczeni Lajos szalonna- és zsir-nagykereskedő kérvénye a város címere használatának engedélyezése iránt. 40. Solymossy Elek színésziskolái igazgató 6000 korona segély megadása iránti kérvénye. 41. Naprovnik Ferencz, Zsigmontovics Sándor, Krivánszka Ferdinánd, Wonok Ferencz, Wik Ferencz máv. alkalmazottak kérelme községi kötelékbe felvételüknek — a magyar honosság megszerzése esetére — kilátásba helyezése iránt. 42. Horváth Gusztáv kórházi szolga kérvénye a nyugdíjjogosultak közé felvétele iránt. 43. Befezett fegyelmi ügyek bejelentése. 44. Nyugdíjazás és özvegyi segély megadása iránti kérelmek. 45. Szabadságolás iránti kérvények.

Le Délice

cigaretta-papír és
cigaretta-hüvely

mindenütt kapható.

A vármegyéből.

A hajduböszörményi takarékpénztár ügye. Hajduböszörményből jelentik: Abból az alkalomból, hogy a hajduböszörményi takarékpénztár a bankóprás ügyben fogva lévő Fekete József manipulációi folytán érzékeny kárt szenvedett, Hajdumegye tegnap tartott tavaszi közgyűlésén Kovács Gyula alispán indítványára a hajduböszörményi városi takarékpénztár következő tisztviselői ellen rendelték el a fegyelmi vizsgálatot: S Szabó János igazgató, Izy Zsigmond főkönyvelő, Karab Ferenc pénztáros és Széll Gábor dr. pénztári ügyész. Az alispán jelentésében azt mondta, hogy a városi takarékpénztár intézősége nem járt el kellő óvatossággal a Fekete József-féle váltók leszámítolásánál, amelyek között sok a hamis váltó. Az anyagi felelősség kérdését, mondja az alispán, ezuttal még érinteni nem lehet, mert még eddig nem volt megállapítható az összeg nagysága, amelylyel a városi takarékpénztár megkárosult. Azonban az anyagi felelősségre vonást föntartja magának arra az időre, amikor az egész kár megállapítható lesz. A megye azért avatkozott az ügybe, mert a takarékpénztár a város tulajdona és közgyűlési határozatait a megyéhez kell fölterjeszteni.

Kazinczy Ferenczről.

Refleksziók a széphalmi ünnephez.
Debrecen, május 19.

Százötven esztendő! egy szempillantás idő k tengerében! ott rövid pillanat; itt — emberek világában — hosszú idő. A magyar irodalomban nemcsak hosszú, hanem fényes világitó szövének is. Büszkén kiálthatjuk világgá: ilyen volt! nézhetitek!

Ma, holnap, és holnapután — három napig tart minden ujság — sűrűn emlegetik ujságok hasábján, hogy Széphalom ünnepet ült, ünnepelte 150 éves születés napját Kazinczy Ferencznek, a világitó-szövének egyik gyémántjának, izzó gyöngy szemének.

Bányácskát ő tette Széphalomná. Ember nem kereshet, festő nem találhat szebb helyet ennél. Ugy áll ott a község, mint régi udvarházak tágas mezőségben; gyönyörű kerítést képez a „Hegyalja,” hegygyel van körülveve mindenfelől. Csak délkeleten nyitott a tér, nyitva a kapu, jelképezve ama régi mondást — ahol nyitva a kapu ott kedves a vendég.

Széphalmon elmondották múlt vasárnap, okos beszédben: hogy teremtett — „izlést” csengő magyar szóban. Elmondták rabságát kinos szennvedését Spielbergben, Kufseinban. Elmondták, hogy érte meg ujjitók „golgotáját” hogy ért meg orthológusok indítványát, akik az irástól is elakarták tiltani: mert nyitni mert. Elmondták hatását, nagyságát s lelkekincset, szép, okos beszédben. Mit nem mondtak róla? én azt mondom el: mint élt a nép között, úgy amint hallottam, a nép egy fiától, huszonöt évvel ezelőtt.

A sátorhegy tövében majálisra készült a fiatalság széphalmi parasztkok rótták össze a leveles bódét, ott volt Verhovay Gyula, aki értette a módját mimódon bírja beszédre a széphalmi — „polgárt” — az öreg István bácsi. Ráköszöntötte a poharat, arra kérve: hogy beszéljen valamit régi jóidőkről, beszéljen valamit Kazinczy Ferenczről.

István bácsi beszélt: suttó gyerek voltam, de halálomórán sem fogom felejteni a „Tekintetes urat” úgy emlékszem rája, uri sorban nem volt annak párja ezen a világon. Sokszor eljött az apám házához, szerette hallgatni a nagyapám beszédét. Tetszik tudni: uri fajta ember ha szóba áll a szegény ember-

rel, vagy csak parancsolgat, vagy olyat mond, melynek az a „vége” hogy — hallgas dukál nekünk. — „Déjszen” nem ilyen volt a Tekintetes ur! eljött ha vigadtunk, eljött ha temettünk; megnézte früstökünket, megnézte vacsoránkat és nem — „átalta” — részeseülni benne. Azt mondta: tanulni jön közénk, nevetés nélkül mondta, és nem csufolódással.

Értettük is volna, ha az ujhelyi paprúl mondta volna, de hát mit tanult vón? Kötünk, szegény emberek közt. Mindig csak azt mondta: beszéljessünk, mintha ott se volna, mert szereti hallani a parasztszédet. — Volt nála mindig papiros is, nagyapám beszédét sokszor jegyezte, mondta is nagyapám: Tekintetes uram, mit tetszik jegyezni?

Szókat jegyeztek öreg! Olyan szókat, a melyeket elfelejtettek már az uri beszédben, szüksége van erre a magyarnak.

Akkor sem értettem, most sem értem, mért mondta ezt, — folytatta István bácsi — hiszen „szükség” csak akkor volt minálunk, rossz volt a termés. Nem tudom? mint akart a szókkal? De annyit mondhatok, nekünk mindig javunkat akarta. Tessék csak eljönni a mi falunkba, tessék kikérdezni a velem egyivásu embereket, nem volt ott olyan gyerek, nincs ott olyan öreg, akivel szóba n: állt volna, jót ne tett volna. Ő tanított minket, mi tanultunk tőle. A nap is szebben sütött, mig ott élt közöttünk.

István bácsi elhallgatott, róttá tovább a leveles sátrat.

Most jutott eszembe e régi történet, midőn olvasom, hogy a széphalmi park közepén a dór stílus templomban ünnepet ült ismét Magyarország népe és fiatalos hévvel szavalt egy öreg ember, szavalta azt a verset, melyet ötven évvel ezelőtt, ott azon a helyen elszavalt már. Dicsőségére Kazinczy Ferencnek, bizonyására annak, hogy hiába haldokolnak az ifju poéták. A széphalmi hamvak felett tavasz van, virágos az élet, csak az halt meg, ami meghalni való, az eszme élve maradt!

Vida Iona.

Szenzációs fordulat a szabadkai gyilkosságban.

Vallott az egyik cinkos.

Debrecen, május 19.

A szabadkai gyilkosságban, melyet addig áttörhetetlennek vélt rejtély fedett ma, mint egy szabadkai táviratúrk jelentő szenzációs fordulat állott be, mely világosságot vet az egész szövevényes bűntényre.

A gyilkosságban való részvétellel gyanúsított egyik letartóztatott, Jánosy volt segédjegyző, ki eddig mindent tagadott, ma a vizsgálóbíró előtt teljesen beismerő vallomást tett. Bevallotta, hogy ő gyilkolta meg Haverda Boldizsárnét, még pedig a meggyilkolt asszony leányának Haverda Máriának felbujtására.

Jánosy a beismerő vallomás megtételére az indította, hogy a vizsgálóbíró felolvasta előtte azokat a vallomásokot, melyeket több vasuti alkalmazott tett, hogy őt, Jánosy a gyilkosság napján, április 19-én este látták a Szabadkáról Budapestre menő vonaton.

Jánosy saját vallomása szerint Vojta Antallal együtt ment le Szabadkára, már azzal az előre megfontolt szándékkal, hogy Haverdánét elteszik láb alól. Vojta kikísérte őt a szőlők közé és megvárta, mig Jánosy elkövette a gyilkosságot és aztán együtt menekültek és utaztak fel később Budapestre.

A vizsgálóbíró Haverda Máriát és Vojtát még nem hallgathatta ki, mert Jánosy beismerő vallomását késő este tette. — Holnap szembesíteni fogják őket.

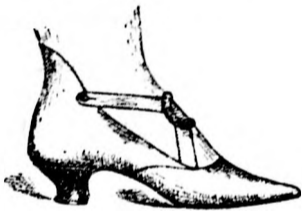
EGYHÁZ, ISKOLA.

— **Ünnepi istentiszteletek.** Ma áldozócsütörtökön a református templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: a Nagytemplomban prédikál Baróthy István segédlelkész, a Kistemplomban Jánosi Zoltán lelkész, a Kossuth-utcai templomban Szele György lelkész, az Ispotálytemplomban Boér Károly segédlelkész, a Csapókerben Kovács János népiskolai felügyelő, a Homokkertben Sárközy Lajos szénior, a városi szegényházban Szarka Boldizsár segédlelkész. — Ma, csütörtökön a róm. kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órákor csendes szent mise, 7 órákor csendes szent mise, 8 órákor egyik kegyesrendi tanár a főgymn. ifjúság részére csendes szent misét mond; 9 órákor az ünnepi nagymiséét Gróh Ferenc prépost, plébános negyed 11 órákor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső, helyettes iskola igazgató mond; fél 12 órákor csendes szent mise. Délután 3 órákor lytánia, fél 6 órákor rózsafüzér, 6 órákor májusi ájtatosság. Az ág. hitv. evang. templomban csütörtök délelőtt 10 órákor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

A szatmári ref. egyházmegyei sorsjegyek huzását a pénzügyminisztérium 1909. július 25-ére halasztotta. Felhívjuk erre lapunk igen tisztelt olvasói közt az érdekeltek figyelmét.

Czipő=

ujdonságok

Mandel Lipot

cipő nagy raktárában

Debreczen, Piac-utca 40.

2925

A mértékhitelítés Debreczenben.

A kereskedők figyelmébe.

Debreczen, május 19.

A kereskedő társulat a következő sorokat teszi közzé: Figyelemmel kísérvén a kereskedőkre nézve nagy fontossággal bíró mértékhitelítési eljárás fejleményeit, azt tapasztaljuk, hogy az érdekelt kereskedők még mindig nem tettek eleget a helybeli Állami Mértékhitelítő Hivatal ama felhívásának, hogy az adás-vétel-nél használt mérőeszközöket a hivatalnál díjmentesen kapható úrlapon jelentsék be. Sürgősen felhívjuk ennél fogva mindazon kereskedőket, akik a Csapó-utcai (III-ik ker.), Kossuth-utcai (IV-ik ker.), Varga-utcai (V-ik ker.) városrészekben, továbbá a Macs, Ondód, Ebes, Szepes, Pac, Bánk, Fancsika, Haláp, Nagy-csere, Pallag és Nagyerdő külsőségeken kereskedést folytatnak, az Állami Mértékhitelítő Hivatalnál (Teleki-utca 79. sz.) az ott kapható úrlapon összes mérőeszközöket, u. m. mérlegek, hosszimértékek, folyadékok és száraz tárgyak mérésére való űrmértékek, súlyok, mozgatható és stabil tizedes hidmérlegek, tejes kannák (a tejszállításra használtak kivételével) tekintet nélkül arra, hogy azok az átmeneti hitelítéssel elvannak-e látva, vagy sem, legkésőbb

folyó május hó 28-ig saját érdekükben annyival is inkább mulhatatlanul jelentsék be, mert ennek elmulasztása esetén érzékeny bírságolásnak teszik ki magukat. A fentebb megnevezett kerületekben ugyanis az időszakos hitelesítés a hivatal által közzeendő sorrendben folyó évi július hó elején veszi kezdetét s a mérő eszközök csakis azoktól fognak az előírandó sorrendben elfogadtatni, akik az előző bejelentést kellő időben megtették. Azoknál ellenben, akik a bejelentést elmulasztják, a hivatal helyszíni vizsgálatot fog tartani s kénytelen lesz a végrehajtási rendeletben előirt bírságolás iránt intézkedni. Miután végül a hivatal azon mérő eszközöket, amelyeknél a megengedett hibahatárnál nagyobb eltérést talál, köteles hivatalos zár alá venni és a megszabott bírság kirovása iránt intézkedni, különös nyomatékkal figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy mérő eszközeiket bemutatás előtt, a javítással szakszerűen foglalkozó iparos által hozassék rendbe.

A helybeli Kereskedelmi és Iparkamara, valamint megkeresésére az összes társ kamarák fölterjesztést intéztek ugyan a miniszterhez az az iránt, hogy a törvényben és annak végrehajtási rendeletében előirt, tulszigoru eljárást az átmeneti időszakban enyhítse, az erre vonatkozó döntés azonban még nem történt meg. Az esetleges kedvező elintézés reménye senkit el ne tértítsen attól, hogy a hivatal felhívásának eleget tegyen, mert ezzel csak önmaguknak okoznának kellemetlenséget és érzékeny anyagi hátrányt.

Irodalom, művészet.

50 éve magyar író.

Könyves Tóth Kálmánról.

Az ispotályi virágos kerttől, lombos fától övezett ódon papi lakban nemes hivatásának élve, visszavonultságban, csendes szemlélődés között éli napjait az egyik legérdemesebb, még a régi „nagyjaink“ idejéből való magyar írónk.

Az „Aranyszájú“ ispotályi lelkészt Könyves Tóth Kálmán bátyánkat, a költőkirály, néhai Jókai Mór érdeműs barátját értjük, aki az irodalmat oly sikerrel művelte, hogy ország-szerte elismerik, becsülik a nevét és olvassák tiszta magyar lelkű, zamatos magyar nyelvű szép könyveit. Egész könyvtárra tehetők ezek az alkotások, melyeket — annak idején — előkelő könyvkiadó cégek örömmel adtak ki. Hiszen Könyves Tóth Kálmán bátyánk a Vasárnapi Ujságnak is évtizedeken át volt egyik legtermékenyebb és legnépszerűbb dolgozó-társa. Sőt maiglan is dolgozgat ebbe az előkelő irodalmi lapba. Bár a most forrongó irodalmi átalakulások és irányok erősen elvették a kedvét az ősz költőnek, kedves alkotásaival ezért jelentkezik olyan ritkán a nyilvánosság előtt. Nincs kedve tulakodni az olcsó, a lármas piaci sikerek után. Izlésével is ellenkezik az új irányzatok.

Az ő visszavonulása azonban nem tarthat minket vissza, hogy hódolatunkkal, szeretetünkkel magányában is fel ne keressük a kiváló költőt, a manap élő egyik legrégebb magyarirót; mert éppen most ötvenéve annak, hogy Könyves Tóth Kálmán a nyilvánosság előtt, az ország műveltebb elemeinek érdeklődésétől kisérvé megkezdte irodalmi működését. Évtizedeken át siker és elismerés kísérte, koszoruzta ezt a gazdag tevékenykedést.

Most ötven év múltán mi is szeretettel, hódolattal hajlunk meg debreczeni társadalmunk büszkesége, az ősz költő, író előtt! Adja Isten, hogy egykor még sokáig példányképtül tisztelhesse szerelhesse őt az ifjabb íróinemetdek, meg a tisztelőinek számlálhatatlan serege.

UJDONSÁGOK.

105 ifju pap felavatása.

Nagy esemény Debreczenben.

Debreczen, május 19.

Nagy esemény színhelye lesz Debreczen június 2-dik napján.

A fiatal református lelképásztoroknak egész serege gyűl ezen a napon Debreczenbe.

Az egyházkerület kebelében hét óta nem volt már papiavatás.

A papavatás szertartása főpásztori, püspöki kötelesség és jog lévén, a boldogult Kiss Aron püspök betegeskedése, magas kor gyengesége miatt az ifju papoknak felavatása hét év óta elmaradt.

Erőss Lajos püspöknek ez lesz az első nagy szereplése a püspöki helyről.

Az egyházkerületből a mai napig 105 fiatal lelkész jelentkezett papiavattásra, közöttük kilenc oly jeles ifju, akik annakidején első diákjai, szeniorai voltak az öreg kollegiumnak.

A debreczeni székely napokról.

Készülődés a székely kongresszusra.

Hétfőhöz egy hétre, pünkösd másodnapján a rendesen mozgalmasabb képet fog mutatni Debreczen városa. E napon érkeznek városunkba tömegesen a június elsejére kitűzött székely szövetségi kongresszusra a székely vendégek. Száztíz egyesület, köztük 64 székely társaság, az összes székelyföldi megyék és városok képviselve lesznek. Itt lesznek az összes székelyföldi országos képviselők a nagyjelentőségű esemény alkalmából és kiküldöttjeik után képviseltetik magukat a miniszteriumok is. A kongresszus rendezésére, valamint a vendégek fogadtatására a debreczeni Székely Társaság nap-nap után nagy buzgalommal intézi az előkészületeket. Saját körében esténként értekezleteket rendez, amelyen az ünnepség részleteiről folynak a tárgyalások. A társaság méltó módon akarja fogadni és vendégül látni a székely testvéreket, amiben kétségkívül a hagyományos lelkes készséggel szegődik melléje Debreczen város vendégzeretéről ismert közönsége is. A kongresszusi ünnep programja már meg van állapítva. Érdekesebb része annak a székely-est, amely a kongresszus napjának estéjén a városi színházban lesz megtartva. Közreműködik azon Sándor Erzsé, a budapesti operaház jeles énekesnője, továbbá a mi nagyszerű művésztünk és kedvelt színigazgatónk, Zilahy Gyula, Solymossy Elek, a debreczeni sziniiskola igazgatója, egy 60 tagu székely dalárda, Nagy András és Tuschter tanárok stb. Az estélyt prológ nyitja meg, melyet egyik ez alkalommal szintén közreműködő ismert és népszerű székely orsz. képviselő irt és ad elő. Jegyek a székely-estre már a közel napokban kaphatók.

— Lapunk legközelebbi száma a nyomda ünnep miatti munkaszünete miatt szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.

— **Halász Ferenc küldetése.** Halász Ferenc miniszteri tanácsos tegnap Bősörményben, ma pedig Szoboszlón volt az újonnan felállítandó iskolák ügyében való tárgyalás végett. A hajdubősörményi képviselőtestülettel megegyezésre jutni nem tudott. A testület egy bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására végett, mely egy hó alatt tartozik jelentést tenni. Hajdusoboszló közgyűlése nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy egy hatosztályú iskolát állít fel állami jelleggel. Az építkezés felét a város, másik felét és a személyi kiadásokat az állam fogja viselni. A tanácsost

egyébként mindkét hajdu városban nagyon jól fogadták s tiszteletére fényes bankettek rendeztek.

— **Kiküldetés mestertanfolyamra.** Antal Vincze szabómester, ki Budapesten kinttéssel szerezte meg a mestertanfolyam vezetői oklevelét, július és augusztus hónapokban mestertanfolyam vezetésére távozik a városunkból. Az állami technológiai intézet kiküldte Szeged és Szabadka városokba, hogy nevezett városokban egy-egy hónapig mestertanfolyamot vezessen és tartson ott a kiváló szabász mester.

— **Liga hölgybizottságának értekezlete.** Weszprémy Zoltán főispán ezután hívja ma csütörtökön d. u. fél 6 órára mindazon hölgyeket, akik a Gyermekvédő Liga nagy hölgyértekezletére, — amely a városháza nagytermében folyt le, — meghívót kaptak. A mostani ülés a vármegyeháza nagytermében lesz, s felkérnek azok a hölgyek is, akik akkor elfoglaltság miatt nem jelentek meg, hogy most a Liga-napok sikere érdekében, — a mely minden magyar hölgy érdeke kell hogy legyen, — okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

— **A debrecen-füzesabonyi vasut részvénytársaság** ma délután tartotta meg évi rendes közgyűlését és igazgatósági ülését a városháza kis tanácstermében. Az osztalék ez évben 3-5 százalék. — A társaság budapesti tagjai délből az „Arany-Bika“ nagytermében fényes bankettet rendeztek.

— **Személyi hír.** Weszprémy Zoltán főispán vasárnap este hivatalos ügyben Budapestre utazott.

— **Megégett gyermek.** Megrendítő szerencsétlenséget jelentett ma a debreczeni ügyészségnek a tiszacsegei előjáróság. Bak János ottani gazdálkodó hat éves Gábor nevű gyermeke égési sebekben meghalt. A kis fiucska úgy esett áldozatul a rettenetes tűzhalálnak, hogy gyufát akart gyújtani és az égő gyufaszál ruhájára esett, mely meggyuladt és lángolva kezdett égni. A gyermek megrémült s mikor a lángok körülnyaldosták testét, lezuhant a földre és minden segítség híján tehetetlenül vergődött a földön, míg csak a rettenetes kihalállal meg nem halt. Hazatérő szülei összeégett, megszenesedett holttestére találtak rá. A hatóság a vizsgálatot megindította, de mivel a szülők ellen semmi terhelő adat nem merült fel, az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **Az utszélről.** A délelőtti szeles, poros időjárásról beszélgetett két fodrász mester.

Azt kérdezi az egyik mester a másiktól:

— Tudod-e, miért van ma ilyen komisz poros, szeles nap?

— Hát te tudod? kérdezte a másik mester, aki határozottan a jámborabbik mester volt.

— Azért, mert ma van Borbála napja! Akkor pedig mindig szél szokott fújni.

Tovább nem hallgattam a mesterek beszélgetését.

— **Eszterházy Pál grófról** beszélgettek a kávéházi asztaltársaságban.

— A' volt csak egyszer a gavalléros gróf! — mondta az egyik törzsvendég.

— Hogy érti ezt, komám?

— Egyszer még Bécsbe is külön vonaton ment fel Debreczenből.

— Hát még ez is olyan nagy dolog! —

csekélylette le a dícsékvést a másik komám! — Hisz' azt én is megcselekedtem már?

— Mánhogy a komám?

— Mánhogy én! Mikor különvonaton szállítottuk fel a hízott disznókat — Bécsbe.

Ezzel a komák be is fejezték a beszélgetést Eszterházy Pali grófról, meg a különvonat sorról.

— **Szomoru szüret lesz az idén sok szőlőbirtokosnál.**

Beszéli az egyik birtokos barátunk:

— A fagy annyira tönkretette a szőlőmet! Én az idén már nem is gondoztatom! Krumplit, paszulyt, kukoricát vettem a szőlősorok közé.

— **Az idén szomoru szüretre van kilátás a szép magyar földön.** Különösen Hajdu, Szabolcs-, Bihar-, Szatmár-, Szilágy-vármegyék szőlőskertjét pusztította el kegyetlenül a mult hetekbeli fagy.

— **Öngyilkosság Hajdudorogon.** Hajdudorogról jelentik, hogy egy Simon Antal nevű napszámos ma felakasztotta magát. Simon egy esztendeje nősült, házassága boldog volt, de mindenkivel összeférhetetlen volt. Emiatt sok baja támadt a csendőrséggel. Valószínűnek tartják, hogy ez vette el kedvét az élettől.

— **Pacelt Jánosné meghalt.** Részvételt vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethező jó nőnek, anyának, anyósának, nagynanyának, leányunknak, testvérnek, sógornénak és rokonnak, Pacelt Jánosné szül. Orsonits Alouja urnónek folyó hó 19-én, éjjeli 3 órakor, életének 50-dik, boldog házasságának 30-dik évében hosszas betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 21-én, délután 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a Ferencz József-ut 6. sz. házunktól a Szent Anna-utcai temetőben örök nyugalomra tétetni. — Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 22-én, délelőtt 8 órakor fog az egék Urának bemutatni. Debrecen, 1909 május 19-én. Az örök világosság fényeskedjék neki. Nyugodjék békével. Bánatos férje: Pacelt János. Gyermekei: Anna férj. Neuhauser Károlyval és gyermekeivel, Mária férj. Czegléd Gyulával. Erzsébet férj. Benkó Józseffel és gyermeke. János, Emma és Gyula. — Szülei: id. Orsonits Imre nejevel. Testvérei: Orsonits Imre és családja. Orsonits Sándor és családja. Orsonits Emma férj. Andocsi Ferenczel és gyermekeivel. Valamint számos rokonok nevében is. A temetést Gebaur Károly temetkezési intézete rendezi.

— **Az iparos ifjak gyűlése.** A Debreceni Iparos Ifjuság Önképző-Egylete 1909. május hó 30-án délután 3 órakor az egyleti helyiségben Petőfi-tér 13. sz. alatt tartja évi rendes közgyűlését következő tárgysorozattal:

1. Mult évi számadások megvizsgálása.
2. Felmentvények megadása.
3. Ez évi költségvetés megállapítása.
4. Alapszabály módosítás, és ezzel kapcsolatban érkezett belügyminiszteri leirat.

A közgyűlésre a tagok ezután is meghívatnak. Elnökség.

— **Elhamvadt sertésöl.** Sámsoni tudósítónk jelenti: Ma délelőtt Nádházy Mihály udvarán tűz ütött ki, amely elhamvasztotta Nádházy sertésölját a benne volt három sertéssel együtt.

— **Az „Arany Bika Mulató“** előadásai iránt mind nagyobb az érdeklődés, de nem is csoda, mert a műsor minden egyes száma elsőrendű attrakció. Naponta óriási sikerei vannak Virágvölgyi Sacinak, a kiváló kabaret soubrettenek. Békeffy Olga soubrett ügyesen előadott dalai is hasonló sikereket eredményeznek. Elsőrendű erőssége a műsornak a Flóra Quartett, melynek 4 bájos, fiatal angol leány a tagja, kiknek ügyes dalait, táncait naponta óriási tapsal fogadja a közönség. Morton, a vér-

beli angol leány napról-napra jobban belopj magát a közönség kegyeibe. Fonfée „fregoliszerű“ átváltozásával, valamint a korcsolyázás utánnzásával bő tapsokat arat. Vasárnap délután teljes műsorral, félhelyárakkal délutáni előadás a gyermekvédő Liga javára, mely iránt már most is nagy az érdeklődés.

— **Elkészült a zárszámadás.** A város házipénztárának és a házipénztár által kezelt alapoknak 1908. évi zárszámadása elkészült. A számadást a városi számvevői hivatalban közszemlére tették ki s az ellen észrevételeket lehet tenni a városi tanácshoz, melyeket írásban kell beadni öt nappal előbb a közgyűlést megelőzőleg.

— **Lezuhant az emeletről.** A Hungária épület mellett folyó építkezéseknél ma szerencsétlenség történt. Reggel nyolc óra tájban Benke János 30 éves kőműves lezuhant az épülő ház első emeletéről, de szerencsére súlyosabb sérüléseket nem szenvedett. Egyik karját ugyan egy ablaküveg elvágta, a gyorsan kivonult mentők azonban sebet bekötözték és hazaszállították lakására. — Sérüléséből pár hét alatt fel fog épülni.

— **A nap halottai.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a mai nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Szecsei József ref. 34 éves, Réti Ferenc ref. 56 éves, Titoneli György r. kath. 62 éves, Pacelt Jánosné r. kath. 50 éves.

— **Mészbeesett gyermek.** A szülői gondatlanságnak esett áldozatul ma Debreczenben egy kis 2 éves fiucska, Kertész Róza Csillag-utca 28. szám alatt lakó varrónő két éves József nevű fiát míg ő távozott, magára hagyta a lakásban. A kis fiu véletlenül belebukott egy tál mézbe és ott is lelte volna halálát, ha véletlenül ott nem járt volna Besenyey Albertné, a szomszédban lakó urasszony, ki a gyermek sikoltását hallva, kitörte az ablakot, bemászott a lakásba és kimentette a szerencsétlen fiucska, ki még így is nagyon súlyos égési sebeket szenvedett.

— **Kilőtték a balszemét.** Hajduböszörményből írják, hogy Cs. Molnár Imre odaváló lakos ugyancsak megjárta tegnap, midőn az erdőben a szőlője felé ment, valaki lövöldözött a fák között. Egy golyó oly szerencsétlenül találta Cs. Molnárt, hogy a balszeme világát elvesztette. A lövöldöző ember nevét nem tudják.

— **Meglopta az apját.** Cseke Ferencz kabai lakos fia György nem valami nagy tisztelője szüleinek. Ezt igazolja az is, hogy lépten-nyomon meglopta az apját. Egy ideig tűrték a vásott fiu cselekedeteit, de midőn a végtelenségig ment a lopás, Cseke Ferenc a csendőrnél feljelentette fiát Györgyöt.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte Porcsalmy Gyula hajduböszörményi ref. igazgatótanítót és lapszerkesztőt; 20 hónapos kis fia Béla elhunyt. Temetése nagy részvét mellett e hó 15-én délután volt.

— **Tűzi lárma.** Ma délből jelentették a tűzoltóknak, hogy a Csemete-utcán tűz van. A tűzoltók kivonultak, de bizony a tűznek híré se találtak. Mindössze annyi történt, hogy a 24. sz. alatt egy szeszforraló felborult és meggyújtotta a szobapadlóját, a tüzet gyorsan eloltották.

— **A zárszámadás** a város számvevői hivatalánál közszemlére kitétetett. Ezen zárszámadásra vonatkozó észrevételeiket az egyes adózók 5 nappal a közgyűlést megelőzőleg a városi Tanácshoz beadhatják.

— **Cukorbeteg** olyannyira makacs székrekedései ellen valóságos specifikum a **Ferenc József-keserűvíz.** Reggel éhgyomorral adunk 1 decit felmelegítve.

— **Ügyes varrónők** női ruha varrásához felvétetnek. Fenyőné Hatvan-utca 59-ik szám alatt.

— Valódi angol és solingeni acél zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készítmények és kellékek beszerzésére legjobban ajánljuk Mentze Henrik áruházát Kosuth-utca 4-ik szám.

— Tajtékpipák, acélhangu hermonikák, cipők, csizmák, kézi és ládakofferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár”-ban Bádógos-utca 4. szám.

— Mentze Henrik áruházában a legjobb minőségű fésűk, fésű készletek, fejbiszek, hajtűk, illatszerek és szappanok, olcsó szabott árak mellett kaphatók.

— Junius 1-re elutazás miatt egy négy-szoba, előszoba és konyhából álló elegáns berendezett és gázvitágítással felszerelt butorozott lakás szeptember 15-ig kiadó, gyermektelen házaspárnak vagy garcon urnak. Czima kiadóban.

— Uraktól levetett ócska ruhákat igentisztességes árban vesz Rösenberg Béni Debreczen Bádógos-utca 1.

— Eladó 2 drb. angol tölgyfaágy ruganyos betéttel. Egy garnitúra szövet, butor. Értekezhetni Györffy Aladárnál, Hatvan-utca 2. sz.

Aki az Odolt következetesen minden nap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog és szájpolást gyakorolja.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Két és fél évi börtönre ítélt apagyilkos.

Debrecen, május 19.

A debreceni törvényszék esküdtbírósa ma hozta meg ítéletét abban a bűnpörben, melyben Vetési Miklós nánási asztalossegéd volt vádolva apagyilkosság büntetével.

Mint ismeretes, néhány hét előtt Vetési Miklós összeveszett az apjával. Az elvetemült fiu baltát ragadott s azzal úgy föbe vágta az apát, hogy eszméletlenül esett össze. Nyolc nap múlva a szerencsétlen ember sérüléseibe iszonyu kínok között belehalt.

A gyilkos fiu egykedvűen ült a vádlottak padján. Szembe vele feketébe öltözve ült az édesanyja, akit a fiu gaztette nagy nyomorba süllyesztett. A szerencsétlen asszony a tárgyaláson folyton zokogott. Mikor férje nevét említették, hangos sírásba tört ki.

A gyilkos fiu az elnöknek kérdéseire egykedvűen felelt. Ma délelőtt a bíróság az orovosszakértőket hallgatta ki. Elsőnek Varga Sándor dr. nánási orvos, majd Horváth Arthur dr. törv. orvos mondta el véleményét, melyhez csatlakozott Ujvárossy Sándor dr. is. Az egybehangzó vélemény szerint Vetési Gábor halálát a fejszével ütött seb fertőzése okozta.

Az orovosszakértők után a vád és védebeszédre, majd az esküdteknek feladandó kérdések megállapítására került a sor.

Az esküdtek fél hat órákor vonultak vissza itélethozatalra. Az esküdtek igazmondása alapján a törvényszék erős felindulásból elkövetett súlyos testisértés büntetében mondta ki bűnösnek Vetési Miklóst és két és félelvé börtönre ítélte. Az elítélt felelbezzett.

§ A püspökválasztás mozgalmak epilógusa. A tiszántuli református püspökválasztás alkalmából a Budapesti Napló erős támadást intézett az egyik jelölt dr. Baltház Dezső református esperes ellen. Ez a cikkek szerzői Szilágyi Sándor és Kolozsváry Károly ellen dr. Benedek János utján sajtópört indított. A kifogásokat ma tárgyalta a budapesti törvényszék vádtanácsa.

A függetlenségi párt egysége

Budapest, május 19.

A Magyar Tudósító jelenti: Egy idő óta némely bécsi és budapesti lap erőnek erejével ellentéteket fedez fel a függetlenségi pártban és azt hangoztatja, hogy az ugynevezett „bankcsoport” ellentétbe helyezkedik Kossuth Ferenczcel. Ismételten jelennek meg ilyen közlemények, holott a függetlenségi pártban ilyen ellentétek nincsenek és épen a „bankcsoport” maga állandóan hirdeti, hogy Kossuth Ferenc nélkül semmiféle kibontakozást el sem képzelt, de el sem fogadna. Különben is az önálló bank felállítását, mint a nemzetnek kétséghelyonhatatlan, törvénybe iktatott jogát, a melynek megvalósítását, tehát a többség joga követelheti Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, úgy a kormány kebelében, mint az uralkodó előtt állandóan és változatlanul képviselte és tudvalevő dolog, hogy a krízis épen onnan ered, hogy a 67-es miniszterek ebben a kérdésben nem értettek egyet a 48-asokkal. Mehetlenség tehát, annak a feltételezése, hogy e kérdés miatt volna viszálykodás a függetlenségi párt körében. Arról esetleg lehetett szó, hogy a függetlenségi párt egyrésze a bankkérdés kivihető megoldásának találhatna, míg egy másik része nem. Mivel azonban olyan megoldás, a melyet az uralkodó is elfogadhatna és a függetlenségi párt is, eddig elég sajnosan nem találtatott, a tényleges helyzet az, hogy a függetlenségi párt kebelében megnyilatkozásra még csak alkalom sem nyílt.

A függetlenségi párt, mint addig ugy ezután is egységesen és tömören sorakozik Kossuth Ferenc háta mögött. Abban a kommunikációban, amely a múlt napokban megjelent, a párt vezetőség nem az illetők álláspontján, hanem csak azt helytelenítette, hogy a párt egyes tagjai a párt helyiségén kívül összejöveteleket tartanak. Kivel azonban a pártvezetőség a kapott felvilágosításokból meggyőződött arról, hogy ezek az összejövetelek egyáltalán nem célozzák a pártegység megbontását, vagy olyan határozatok hozatalát, a melyekre csak a pártértekezlet illetékes, a pártvezetőségnek semmi kifogása nincs az ilyenmü összejövetelek ellen.

Mi az ujság?

— Érdekesebb esetek mindenfelől. —

Budapest, május 19.

Öngyilkosság a szállodában.

A Rákóczi-uti Hattyu-szállodában ma reggel agyonlőtte magát és meghalt egy ember, aki Mayer József 32 éves tolnai hentesmesternek jelentette be magát és ilyen névre szóló névjegyet is találtak nála. Levelet nem hagyott. Holttestét a bonctani intézetbe szállították.

Munkás-halál.

Aradról jelentik: Az itteni vaggongyárban több munkás hatalmas papirtekerécsét vitt a kárpitos műhelybe. Tudur Mihály munkás elcsuszott, a csomag a fejére esett, mely szétlapította és halálát okozta; egy másik munkás pedig megsebesült. A vizsgálat folyik.

Debreceni piaci árak.

— A vásárfelügyelőség jelentése. —

Az 1909. évi május hó 18-án megtartott heti vásárok árai:

	K f.	K f.
Buza	28.—	28.60
Kétszeres	24.60	—
Rozs	18.40	19.—
Árpa	16.40	—
Zab	16.—	—
Tengeri szemes	14.60	15.—
Csöves	—	—
Köles	—	—

	100 kg.	K f.	K f.
Szalonna sós	132.—	140.—	—
Szalonna uj	130.—	132.—	—
Háj	140.—	—	—
Zsír	152.—	144.—	—
Kihasított sertés	—	—	—
Sertéshus	—	—	—
Széna	9.—	—	—
Széna 100 kg. II. r.	8.60	—	—

Legnagyobb kitüntetés arany éremmel „Nürnberg 1906.”

Legnagyobb kitüntetés „Grand Prix” St. Louis 1904.

TÁVIRATOK.

Ujabb királyi audienciák.

Budapest, május 19. Kossuth lakásán ma Justh Gyula, Batthyány gróf és Holló Lajos hosszabban tárgyaltak a beteg miniszterrel. Justh környezetében biztosra veszik, hogy a király a jövő héten audiencián fogadja Kossuth Ferenczet és aztán meghívást kapnak Batthyány és Holló is.

Öngyilkosság a kártya miatt.

Budapest, május 19. Peunier Miklós, a Polgári Kaszinó vendéglőse ma öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen embert az vitte az öngyilkosságba, hogy vendégei nagy kártyajátékba kényserítették és sokat veszített.

A törökországi események.

Konstantinápoly, május 19. A hivatalos lap közli Mahmud Sefket basának a konstantinápolyi, drinápolyi és szalonikii hadtestkerületek főfelügyelő-jévé, továbbá Husni basa, a redif-hadosztály parancsnokának üszkübi válivá és Nizam parancsnokká való kinevezését.

Az adonai vérengzés.

Berlin, május 19. A Berliner Tagblatt jelenti Merzinából: Az állami kikötőben jelenleg egy német, két angol, francia és egy osztrák-magyar hadihajó van. Az utóbbiak a part mentében szemleutakat tesznek Alexandvéllebe és Auliochába. Itt most minden nyugodt. Az adonai áldozatok számát a városban

négyezerre, a vilajetben huszezerre tehetik. Az egész vidék el van pusztítva, német kereskedők százezrekre menő károkat szenvedtek.

Margittai ember kivégzése Amerikában.

Nagyvárad, május 19. Kuvacsch József margittai lakos ma Amerikából hivatalos átiratot kapott, hogy Amerikában kivándorolt fiát, ki pár hónappal ezclött a vele vadházasságban élő özvegy asszonyt kegyetlenül meggyilkolta, a bíróság halálra ítélte és az ítéletet villamos széken végre is hajtották a szerencsétlen fiatalemberen.

Taftné beteg.

Berlin, május 19. Newyorkból ideérkezett jelentések azt mondják, hogy Taft elnök neje tegnap súlyosan megbetegedett. Taftné a Sylth-jacht fedélzetén volt, amikor rosszul lett és a lehető leggyorsabb uton vissza kellett vinni Washingtonba, hol a fehér házban minden fogadást visszavontak.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 19.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Szilárd irányzat mellett 10000 méter-mázsa került forgalomba kezdetben nyugodt, később 5 fillérrel drágább áron. — Egyéb gabonanemek szilárdak. Idő: derült.

Buza májusra	15.—01
Buza októberre	12.79—80
Rozs májusra	—
Rozs októberre	9.90—91
Zab májusra	—
Zab októberre	7.55—56
Tengeri májusra	7.74—75
Tengeri júliusra	7.90—91
Repce augusztusra	15.40—50

Lóverseny.

Belépti-jegyek a május hó 22-én, szombaton és 23-án, vasárnap Debreczenben tartandó lóversenyekre Molnár Ferencz úr (Zádor Lajos úr utóda) női divattermében (Piac-u. városház épület) kaphatók. — Az előjegyzett páholysok és egyéb belépti-jegyek bezárólag 21-iké délig ugyanott kiváltandók, mert a ki nem váltott jegyek azon időn túl másoknak adatnak el. Az eladott jegyek többé vissza nem váltatnak. — Ugyanott a tribün rajza fájékozásul szolgál.

Helyárak egy napra: Páholy (4 ülés-sel) az első vagy a második sorban 16 korona, zártszék 2 korona, ülőhely 1 korona, állóhely 40 fillér. Belépti-jegy a tribün előtti térre egy napra 6 korona, két napra 10 korona. Tribün előtti térre szóló belépti-jegy a tényleges szolgálatban levő katonatisztek, tiszthelyettesek, hadapródok

és önkéntesek számára egy-egy verseny-napra 4 korona. Versenysorozatok (program-mok) Szent-Királyi és P. Nagy urak m. kir. dohány és szivar nagytözsdejében a verseny-napok hetében 20 fillérért lesznek kaphatók. Totalisateuron való fogadások 5 és 10 koronás, helyrefogadások 20 koronás téttekkel, csakis a versenynapokon a lóversenytéren felállított totalisateur-pénztáraknál eszközölhetők. Kellemetlenségek elkerülése végett figyelmeztetik a versenyeken résztvevő közönség, hogy belépti-jegyet láthatólag viselni sziveskedjék. A belépti-jegy kívánatra az ellenőrző közegnek előmutatandó. Ezen versenyek kezdete mindkét napon délután pontosan 2 óra 30 perckor. — Bővebben a versenyekre vonatkozó hirdetésekben értesülhetni.

TÁTRA-LONNICZ

m. kir. kincstári gyógyfürdő és üdülő-telep.

Elsőrangú szállodák. Kitünő konyha. villamos világítás. Vízvezeték.

Csatornázás. Gondozott park. Kényelmes sétautak. Bérelhető fogatok és autómobilok.

Lóversenyek. Tennisz. Golf. Galamb-lövészet. Vadászat. Halászat. Zene. Hangversenyek. Előadások.

Modern vizgyógyintézet. Nagy fedett uszócsernók.

Vasutállomás. Posta. Távirda. Interurban telefon.

Kimerítő prospektussal és felvilágosítással készséggel szolgál

2926 a fürdőigazgatóság.

Tátra-Lonnicz Gundel Károly (Szepesm.) igazgató.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény } 1 szelvény 7 korona.
3.10 m. hosszú } 1 szelvény 10 korona.
teljes férfiruhához } 1 szelvény 12 korona.
(kabát, nadrág és mellény) } 1 szelvény 15 korona.
elegendő csak } 1 szelvény 17 korona.
} 1 szelvény 18 korona.
} 1 szelvény 20 korona.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szintugy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarót stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, amelyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Kávéházi

alkalmazottak:

ugy mint pincérek, kávéfőzők és kávéseleányok Budapest területén a

BUDAPESTI KÁVÉSIPARTÁRSULAT

ingyenes közvetítője által

elhelyeztetnek.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szabadalm. kelme- és szörmfestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37-IK SZÁM.

Megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

SCHWARTZ R. Debrecen

DÉGENFELD-TÉR 8. SZÁM

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke és végáruk, szörmek stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairol, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

KOVALD PÉTER ÉS FIA cég.

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorbag ellen	Borhegyi, hughyhajtó	Horgász, étvágygerjesztő
Borszéki Fökut, az ásványvizek királya	Boholti, üdítő viz	Kászonfökut (Salutaris) jód és lithium tartalmu
köszvény ellen	Előpataki, sárgaság ellen	Répati, égvényes ásványviz
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	Felsőrákosi Mária, légszöhurut ellen . .	Szekely-Selters, idült gyomorbagok ellen
Bodoki Matild, alkális savanyuviz	Hargitaligeti, üdítő ital	Sztojka, cukorbetegség ellen
Baross, vesebag ellen		

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a :: **természetes ásványviz** gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel ::

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

Helyi képviselő: HALMÁGYI JÓZSEF. Kapható mindenütt.

Eladó birtok.

Egy 25 holdas fan-
csikai (kaszáló fekete ho-
mok talaju)

eladó.

Értekezhetni lehet: **Dr. MÁRTON RÁLMÁN** ügyvédnél,
Piac-utca 44. sz. a.

Telefon 5. Telefon 5.

Aratógépeket,

kévekötő, marokkrakó és fűkaszalókat a legteljesebb
felelősség és kedvező fizetési feltételek mellett
szállít olcsóbban, mint bárhol

BAGI ISTVÁN
gazdasági gépműhelye és gépraktára

mint szakértő iparos díjmentesen felszereli és
munkába állítja. Ajánlja továbbá saját találmányu
szántóvető tengeri-gépeit csekély 25 koronáért da-
rabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási
forrás gazdasági gépekben.

Tisztelettel: **Bagi István**
2266 Kaba.

Tessék ajánlatot kérni.

163/1909. P.

Hirdetés.

A presbitérium közhirre teszi, hogy
a választók névjegyzéke az E. T. I. t.-c.
19. §-a értelmében az egyházi számve-
vői hivatalban ez évi május 15-től 25-én
esti 5 óráig közszemlére kitétetik, hol
azt bárki megtekintheti és ellene ez idő
alatt írásban felszólamlást adhat be az
egyházi számvevőnél, a felszólamlására
hozandó határozat ellen pedig június
hó 5-től 20-ig az espereshez felebbe-
zéssel élhet.

Debreczen, a reform. egyház pres-
bitériumának 1909. február 6-án tartott
gyűléséből.

Dicsőfi József, **Simonffy Imre,**
lelkészelnök. 2938 kir. tanácsos, főgondnok.

Donoqán és Somossy
Debreczen,
Kistemplombazár.

Meglepő szép
tavaszi ujdonságok
érkeztek

női divatkelmékben, Voile de laine,
selyem szövetek, ruha vásznakban.

Óriási választék napernyőkben

Tokaji hegyibor

(szomorodni.)

1908. évi ötliteres csomag-üveggel
és bérmentve 6 K 50 fillér.

Nagyobb vételnél megfelelő en-
gedmény.

Grittner Lajos

Tokaj.

A bőr ápolása kötelesség az egészség ér-
dekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek)
üdeségét, hamvasságát, rózsaszínben játszó
fehérségét. Megszünteti a kézvrössséget. Az
eldurvult, kirepedezett ésszéikifujta arcot vagy
kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré és pu-
hává tesz! Poudre alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer
páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan!
Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye
s forrástára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,
2-51 a városházzal szemben.

Schicht szarvasszappana
a
logjobb

Fehéreműm' irigyelik,
Benne egy folt sem létezik;
S hogy oly szép fehér,
Megmondom miér':
Szappant csakis Schichtől vegyen,
S az is szarvas jegyű legyen.

Minden jó, anya

leányának a kelengyén kívül még a követ-
kező igen értékes tanácsot fogja adni:
„Ovd fehéreműtől a közönséges, jóllehet
oleós szappanoktól. Csakis Schicht szar-
vasszappánával moss, akkor finom sávo-
lyos vásznaid, a kényes csipkék és, puha
hanelek, valamint a többi fehéreműd is,
legyen az fehér vagy színes, finom vagy
durva, olyan marad mint az új, mert
Schicht szarvasszappana kiméli és kon-
serválja a szövetet. Ha minden tisztítási
célra kizárólag Schicht szarvasszappánát
fogod használni új otthonodban, sok fárado-
ságot, munkát és pénzt fogsz magadnak
megtakarítani.”

Tisztasága 30.000 koronával
szavatoltatik.

„FÉLIX” GYÓGYFÜRDŐ.

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrás, víz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő-
alakjában, csúsz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh és petefészkek gyul-
ladások, méh-hurut, medencebeli sejtiszóvetlob és izzadmányoknál; Ivó gyógymód alakjában,
idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj és epehózag betegségéinél, sárgaság
és epeköveknek meglepő gyógyhatás. Tükör kád, mór szénsav és iszap-fürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakószoba, kitűnő vendéglők,
jutányos étlaparak, állandó elsőrendű cigány-zene, vasárnaponként katona-zene, tennis-pálya,
gondozott sétautat, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta.

Curtaxe és zenedij nincs.

Prospektust küld

Pósta, távirida, interurbán-telefon.

az Igazgatóság.